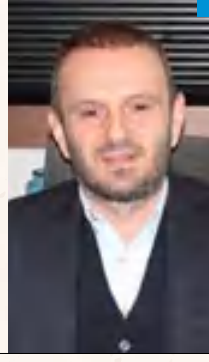

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ÇEVRE PROJELERİ İLE FARK YARATIYOR

Bursa Büyükşehir Belediyesi, çevrenin korunması ve iklim değişikliği ile mücadele kapsamında çok önemli projeleri hayata geçirerek uyguluyor. **s04**

GÜLİPEK'İN HEDEFİ SIFIR KARBON

Bursa'nın köklü tekstil firmalarından Gülipek Kumaş İplik San. ve Tic. A.Ş., 2023'ün ilk çeyreğinde sıfır karbon ile A Grade üretici statüsüne ulaşmayı hedefliyor. İplik, dokuma, boya ve apre bölümleriyle entegre bir tesis olarak bayan giyim için kumaş üreten firma, üretiminin yüzde 52'sini 20'den fazla ülkeye ihraç ediyor. **s11**

Yeşil çevre, temiz su için...

Yeşil Çevre haber

Sayı: 40

Ocak - Şubat - Mart 2022

www.yesilcevre.com.tr

444 5980

S.S. Yeşil Çevre Arıtma Tesisi İşletme Kooperatifi bültenidir. Parayla satılmaz.

YEŞİL ÇEVRE ORMANI GELİYOR

Yeşil Çevre Arıtma Tesisi İşletme Kooperatifi Genel Müdürü Mehmet Aydın, büyük ölçekli bir Yeşil Çevre Ormanı kurmak için çalışmalarına başladıklarını belirterek, ormanı oluşturmaktaki amaçlarının Paris İklim Anlaşması ve Avrupa Yeşil Mutabakatı çerçevesinde özellikle endüstriyel ortakların karbon salınımlarının azaltılması hedefine ulaşmak olduğunu söyledi.

Haberi 5. sayfa

YEŞİL ÇEVRE'YE MEDYA İLGİSİ ARTARAK DEVAM EDİYOR

Paris İklim Anlaşması ile Avrupa Yeşil Mutabakatı'na uyum sürecinde 23 yılda yapılan 30 milyon dolarlık yatırım tutarı kadar yeni yatırım kararları alan Yeşil Çevre Arıtma Tesisi'ne medyanın ilgisi artarak devam ediyor. Son olarak Türkiye Spor Yazarları Derneği (TSYD) Bursa Şubesi Başkanı ve A Gazete Yayın Koordinatörü Mehmet Ali Ekmekçi'yi misafir eden Genel Müdür Mehmet Aydın,

tesisi gezdirerek çalışmalar hakkında bilgi verdi. Ekmekçi'ye ilk olarak 20 milyon dolar maliyetleri ileri arıtma geri kazanım projesi planladıklarını anlatan Aydın, bir sonraki adım olarak da ambalaj atıklarını toplama ve geri kazandırma projesini hayata geçireceklerini kaydetti. Son olarak da arıtma kapasitesini 150 bin metreküpe çıkaracak

teknolojik üstyapı yatırımı yapacaklarını, böylece 23 yılda yapılan yatırım tutarı kadar yeni bir yatırım yapmış olacaklarını vurgulayan Genel Müdür Mehmet Aydın, bu yatırımların ihale kararlarının alındığını da müjdeleyerek A Gazete Yayın Koordinatörü Mehmet Ali Ekmekçi'ye ziyaretinden dolayı teşekkür etti.

Mehmet AYDIN
Yeşil Çevre Arıtma Tesisi Genel Müdürü

Günümüzde tüketiciler daha bilinçli. "10 tane değil 2 tane olsun ama iyi olsun" düşüncesi daha fazla hakim olmaya başladı. Ve çevreci yaklaşımlar son dönemde piyasaları ciddi manada şekillendiriyor. Mesela "yeşil üretim" diye bir olgu var artık. Üretirken ne kadar su kullanıldı? Sıvı ve katı atıkları çevreye zarar verdi mi? "Hem üretim aşamasında hem son mamul olarak elde edilen ürün geri dönüştürülebilir mi?" gibi soruların yanıtlarını arıyor tüketiciler. Bu nedenle pek çok uluslararası şirket fason ürün yaptırırken çalıştıkları firmalardan çevreci üretim ile ilgili garanti istiyor.

BU DÜNYA HEPİMİZİN

En ufak bir şüpheye dahi yer vermeyecek denetimler yapılıyor. Üretim yapan firmaların "yeşil karne"leri var. Küresel firmalar yavaş yavaş bu tür yatırımları zorunlu hale getiriyor. Yine küresel firmalar gaz salınımı, su ve katı atık konusunda yeni kriterler, şartnameler getiriyorlar, çözüm ortaklığı yaptıkları daha küçük firmalara. Pek çok küresel firma, doğanın korunması noktasında Dünya Sağlık Örgütü'nün verilerini esas alıyor. Dünyanın farklı noktalarındaki iş ortaklarından da Dünya Sağlık Örgütü'nün kriterlerine uymalarını istiyor, hatta bazı şartlar öne sürüyor. Sözleşmelere cezai şartlar konuluyor. Bazı durumlarda çevreci anlaşmayı ihlal edenlerle sözleşmeler anında feshediliyor. Bu işin piyasa kısmı. Evliya Çelebi, Bursa'ya "Velhasıl Bursa sudan ibarettir" diye tanımlamış. Evet öyleydi 40 yıl öncesine kadar. Ancak günümüzde durum biraz daha farklı. Maalesef durum öyle bildiğimiz gibi iç açıcı değil. Eskiden 10-15 metreden bulunan su için artık

200-300 metrelik sondajlar yapılması gerekiyor. Debiler de yüksek değil eskisi gibi. Gürsu, Kestel İlçeleri başta olmak üzere Bursa'nın diğer mahallelerindeki her sokakta bir veya birkaç yeraltı çeşmesi vardı güldür güldür akan. Ama artık su o kadar hoyratça kullanılıyor ki... Biraz daha fazla para kazanma uğruna, yeraltı suları kontrolsüz şekilde tüketiliyor. Sanayi, üretim önemli elbette. Ama dünyanın, daha doğrusu yaşanılabilir dünyanın önemi artıyor artık. Sıvı ve katı atıkların da ancak yüzde 30-40'u yeniden geri kazanılıyor. Oysa akıllıca bir yatırımın maliyeti, orta vadede kendini amorti edilebilir, uzun vadede de kazanca dönüştürülebilir. Yani çevreci yaklaşımlar ve yatırımlar beraberinde tasarrufu, üretirken kazanmayı getiriyor. Ve firmalarımız sadece ceza yememek, iş kaybetmemek için değil gerçekten doğayı korumak için de gerekli önlemleri almalı. Özellikle su kullanımını minimuma indirecek teknolojik yatırımlar yapılmalıdır. Sonuçta dünya hepimizin.

GÜRSU VE KESTEL KAYMAKAMLARINDAN YEŞİL ÇEVRE'YE ZİYARET

Yeşil Çevre Arıtma Tesisi İşletme Kooperatifinin faaliyet gösterdiği Gürsu ve Kestel ilçelerinin mülki idari amirlerini tesisimizde ağırladık. Gürsu Kaymakamı Naif Yavuz ve Kestel Kaymakamı Recep Öztürk, Genel Müdür Mehmet Aydın ve sorumlu mühendislerle bir araya gelerek bu yıl yürütülecek çalışmalar hakkında bilgi aldı.

GÜNDEM; ÇEVRESEL İŞ BİRLİKLERİ

Gürsu Kaymakamı Naif Yavuz, Uludağ Organize Sanayi Bölgesi Yönetim Kurulu Başkanı Yunus Aydın, Yönetim Kurulu Üyesi Nurettin Avcı ve Bölge Müdürü Bayram Tek, Yeşil Çevre Yönetim Kurulu Saymanı Arif Demirören ve Genel Müdür Mehmet Aydın'ı ziyaret etti. Ortaklaşa yürütülebilecek çevresel iş birliklerinin gündemde olduğu görüşmede, Paris Anlaşması ve Avrupa Yeşil Mutabakatı konularında bilgi alışverişinde bulunuldu.

Tesisin bir diğer ziyaretçileri de Bursa Uludağ Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Yücel Taşdemir ve Makina Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Recep Yamankaradeniz oldu. Gündemin değişmediği ziyaret sırasında ana madde yine iklim değişikliği ile mücadele idi.

AB - TÜRKİYE GENÇLİK İKLİM FORUMU'NDA TECRÜBE PAYLAŞIMI

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası (BTSO) bünyesinde faaliyet gösteren Bursa AB Bilgi Merkezi, AB-Türkiye Gençlik İklim Forumu düzenledi.

Bursa Teknoloji Koordinasyon ve Ar-Ge Merkezi (BUTEKOM) Konferans Salonu'nda 15-25 yaş arasındaki gençlerin iştirakiyle gerçekleştirilen Forum'da, sürdürülebilir ekosistem ve iklim değişikliği konuları ele alındı.

İklim krizi özelinde karar vericilerin izlemesi gereken yol haritası ve alınması gereken aksiyonlar hakkında önemli bilgilerin paylaşıldığı Forum'da, Yeşil Çevre Arıtma Tesisi İşletme Kooperatifli Ortaklar ve Danışmanlık Hizmetleri Sorumlusu Gülçin Dündar, atık suların yeniden kullanımı hakkında bilgi verirken, Yeşil Çevre Arıtma Tesisi İşletme Mühendisi Çevre Mühendisi Yasin Davan da ileri biyolojik arıtma tesisleri konularında sunum yaparak gençleri bilinçlendirdi.

'ALTERNATİF SU TEMİNİ' İÇİN ÇALIŞMALAR SÜRÜYOR

Yeşil Çevre'nin bölgedeki sanayiciler için hayata geçirmeyi planladığı "Alternatif Su Temini Projesi" ile ilgili çalışmalar devam ediyor. BUSKİ Genel Müdürü Güngör Gülenç'in ardından DSİ 1.(Bursa) Bölge Müdürü Yüksel Tazegül'ü de ziyaret eden Yeşil Çevre Genel Müdürü Mehmet Aydın, proje için bekledikleri fizibilite desteği hakkında bilgi alışverişinde bulundu.

Sanayicinin üretim yapabilmesi için en önemli ihtiyaçlarının başında suyun geldiğini hatırlatan Genel Müdür Aydın, şöyle devam etti;

"Yeşil Çevre, hizmetleri kapsamında bulunan Kestel, Uludağ ve Barakfakih OSB'deki sanayicilere su temini için projeler üretmeye devam ediyor. Bu kapsamda hayata geçirilen 'Alternatif Su Temini' Projesi için çalışmalar sürüyor. Bu konuda iki önemli toplantı gerçekleştirdik. İlk olarak Kestel Organize Sanayi Bölgesi Bölge Müdürü Nurettin Uşak, Barakfakih Organize Sanayi Bölgesi Bölge Müdürü Semih İdil ve Uludağ Organize Sanayi Bölgesi Bölge Müdürü Bayram Tek ile bir toplantı yapıldı. Ardından BUSKİ Genel Müdür Yardımcısı Mesut Boz ile birlikte BUSKİ Genel Müdürü Güngör Gülenç makamında ziyaret edildi. Bursa'nın doğu bölgesinin sanayi

suyu ihtiyacını karşılamak için müşterek yapılabilecek alternatif su temini projeleri hakkında istişarelerde bulunuldu."

SANAYİCİ YER ALTINDAN SU ÇEKMEYECEK

Suyu doğal yüzey kaynaklarından temin etmek istediklerini belirten Aydın, şunları kaydetti:

"Proje böyle sonuçlanırsa, Sanayici yer altından su çekmeyecek. Sanayici su temininde güçlü çeker. Yer altından çektikleri su için gün geçtikçe daha da derinlere gidiyorlar. Su kaynakları tükeniyor. Doğal kaynaklardan yüzeysel anlamda sanayiciye su temin edebileceğimiz alternatifleri araştırıyoruz. BUSKİ ile görüştük. Şimdi de DSİ nezdinde sizinle görüşüyoruz. Bu bölgedeki Gölbashi'nın derinleştirilip su toplama hacminin genişletilerek su alınması, Deliçay'da bir gölet ya-

plması, Karasu'da akan suların önüne baraj, gölet yaparak su temini gibi projelerden öne çıkan birini yapmak ve firmalara buradan su vermek hedefimiz" dedi.

Yeşil Çevre'nin ileri arıtma geri kazanım projesinin ideal ancak çok pahalı bir yatırım olduğunu kaydeden Aydın, şöyle konuştu:

"Yüzey sularıyla ilgili bir kaynak oluşturup suyu almak daha olabilir görünüyor. Tamamen Yeşil Çevre ile OSB'ler yapacak. DSİ de fizibilite desteği verecek. Su temini daha düşük maliyetli olabilir. Bunun için istişare ediyoruz. En düşük maliyetli, en uygulanabilir olanı tercih edeceğiz. Bu yıl içinde şekil alır. Fabrikalara yönelik modeller var. Fabrika ölçeğinde sistem yapmış ve işletme içerisinde suyu geri kazandırıyor. Bu da bir yöntem. Mevcut suyu geri kazanarak fabrikanın suyu tekrar kullanması yolu izlenebilir. Buna da çalışıyoruz. Düşük maliyetle yapılabilir modelleri de ortaklarımızımıza önermek istiyoruz. Çünkü ihracatçı firmaların Paris İklim Anlaşması ve Yeşil Mutabakat ile özellikle su geri kazanımı yapmak gibi zorunlulukları doğuyor. BUSKİ, OSB Müdürleri ve DSİ ile rapor hazırlayıp yönetime sunacağız."

BAHARA MERHABA

Kara kışın sonuna geldik. Doğa uyanıyor bahar geliyor. Yeşil Çevre de yavaş yavaş yeşillenip çiçekler açıyor. Her kışın sonunda olduğu gibi...

Adres: S.S. YEŞİL ÇEVRE ARITMA TESİSİ
İŞLETME KOOPERATİFİ
Zafer Mahallesi, Yeşil Çevre Cad. No: 5 16580
Gürsu/BURSA yeşilcevrearitmahs01.kep.tr
Tel: 444 59 80 Faks: 0224 376 13 42

SÜRELİ YEREL YAYIN
ÜÇ AYDA BİR YAYINLANIR.

S. S. Yeşil Çevre Arıtma Tesisi İşletme Kooperatifli bültenidir. Parayla satılmaz.

S.S. Yeşil Çevre Arıtma Tesisi İşletme Kooperatifine adına sahibi Mehmet AYDIN (Genel Müdür)

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü Gülçin DÜNDAR (Çevre Danış.)

Ocak - Şubat - Mart 2022

www.yesilcevre.com.tr

Yeşil Çevre Yönetim Kurulu

Yakup CANBOLAT
İbrahim BURKAY
Arif DEMİRÖREN

Mesut BOZ
Cemal VARDAR
Orhan SERBEST

Necip ERSUDAŞ
Alaettin DAĞLI

Remzi BATMAZ

Yayına Hazırlık

yazıevi

Konak Mah. Eğitimciler Cad. Ahmet Osmanbey Apt. No:20 Kat 3 D.5
Nilüfer /BURSA Tel: 533 084 50 41

Baskı: Stüdyo Star Ajans Ltd. Şti.

Baskı Tarihi: 30 Mart 2022

YEŞİL MUTABAKAT İÇİN ÇALIŞTAY HAZIRLIĞI

Yeşil Çevre Arıtma Tesisi İşletme Kooperatifli, Bursa Ticaret ve Sanayi Odası (BTSO) ile birlikte iklim ve çevreye dair problemlerle etkin mücadele etme ve bu zorluklara yönelik çözümler üretmek amacıyla 'Yeşil Mutabakat' konulu bir Çalıştay düzenleyecek. Sanayicilerin aydınlatılması ve tüm sektörleri etkileyecek bu süreç

hazırlanmalarını amaçlayan Çalıştay ile ilgili çalışmalarına başlayan BTSO ve Yeşil Çevre, Çalıştay takvimi, uzman konuşmacılar ve katılımcıların tespitine yönelik bir toplantı gerçekleştirdi. Bursa Uludağ Üniversitesi ve BTSO MESYEB'in de içinde olacağı Çalıştay'ın detayları önümüzdeki süreçte paylaşılacak.

BURSA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ÇEVRE PROJELERİ İLE FARK YARATIYOR

Bursa Büyükşehir Belediyesi, çevrenin korunması ve iklim değişikliği ile mücadele kapsamında çok önemli projeleri hayata geçirerek uyguluyor.

Bursa Büyükşehir Belediyesi, çevrenin korunması adına farkındalık yaratan projeler üretiyor. Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı Alınur Aktaş, çevre ve doğa konusunda dünyanın ortak hareket etmesi gerektiğini belirterek, "Çevre ve doğa bize büyüklerimizden miras kaldı. Ama biz bu mirası biraz hoyratça kullandık. Çevre işi bir kültürdür. İnançların, dinin, dilin ve ırkın ötesinde olan uluslararası bir değerdir. Her bireyin bu konuda bir sorumluluğu var. Çevre sadece belediye başkanına, şehir yetkililerine ya da bürokratlara bırakılacak kadar basit değil. Küçük-büyük, kadın-erkek, yaşlı-genç demeden çevre konusunda herkesin sorumluluğu var. Bizler bize bırakılan mirası iyi kullanıp, geleceğe daha iyi bir miras bırakmak istiyoruz" diye konuştu. Aktaş, çevrenin korunmasına yönelik projeler ile ilgili şu bilgileri verdi:

"İnegöl Katı Atık Düzenli Depolama Sahası'nı entegre atık tesisine dönüştürdük. Tesisin tamamı bitince düzenli depolama sahasından elde edilen deponi gazı ile birlikte 12 Megawatt /saat enerji üretimi gerçekleştirilerek yaklaşık 75.000 konutun enerji ihtiyacı karşılanmış olacak ve yılda 235.000 ton Karbondioksit eşdeğeri sera gazı engellenecek. Sıfır atık ile ilgili önemli çalışmalarını hayata geçirdik.

BURSA SERA GAZI ENVANTERİ VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ EYLEM PLANI

2014 yılı temel alınarak kentimizdeki sera gazı emisyon kaynaklarının belirlenmesi ve azaltım tedbirlerinin oluşturulması amacıyla "Bursa Sera Gazı Envanteri ve İklim Değişikliği Eylem Planı"ni hazırladık. Bu süreçte iklim değişikliği alanında yürütülen çalışmaların uluslararası boyuta taşınması ve konuyla ilgili çalışma yapan diğer belediyelerle bilgi ve tecrübe paylaşımında bulunulması amacıyla Temmuz 2016 tarihinde alınan meclis kararı ile Avrupa Belediye Başkanları Sözleşmesi'ne (Covenant of Mayor) katılım sağladık ve 2030 yılında sera gazı emisyonlarını kişi başına %40 azaltma taahhüdünde bulduk. Başkanlar Sözleşmesi kriterleri doğrultusunda 2017 yılında Bursa ili sera gazı envanteri revize edilerek "Bursa Sürdürülebilir Enerji ve İklim Değişikliği Uyum Planı, BUSECAP"ı hazırladık.

2017, 2018 ve 2019 yılları için Belediyemizin Kurumsal Sera gazı envanteri ile Bursa'nın sera gazı envanteri hesaplama çalışmalarını tamamladık. Belediyemiz bünyesindeki çalışmaların koordine edilerek yürütülmesi amacıyla Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı-Sıfır Atık ve İklim Değişikliği Şube Müdürlüğü'ne bağlı olarak oluşturulan Enerji Yönetim Birimi'ne ait "Bursa Büyükşehir Belediyesi Enerji Yönetim Birimi Yönergesi" hazırlayıp, yürürlüğe koyduk.

Öte yandan çevrenin korunması amacıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın 2006/19 No'lu Genelgesi ile alınan yetkiye dayanarak Isınmadan Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği kapsamında denetimler yapıyor, ısınma amaçlı katı yakıt kullanan konut ve işyerleri uygun yakma kurallarına uymaları, yasaklı yakıtları yakmamaları konusunda bilgilendiriyoruz.

Ayrıca, enerji, GES, yeşil alanlar ve raylı sistemlere ilişkin yatırımlarıyla birlikte de iklim değişikliğiyle mücadeleye devam ediyoruz. 30 adet Bursaray istasyonun çatı ve üst örtülerine yıllık yaklaşık 2 MW kapasiteli güneş enerji santrali (GES) kurulması, Bursa Büyükşehir Belediyesi Yeni Hizmet Binası çatısına ve açık otoparkına 450 kw lık GES yatırımı ve Muradiye Su Fabrikası çatısına 1,8 MWh'lik GES yatırımı projeleri ile yenilenebilir enerji kullanım oranını artırdık. Bursa'nın yeniden yeşil kimliğini kazanması için; yaklaşık 1,5 milyon metrekare yeşil alan hedefi doğrultusunda, millet bahçeleri başta olmak üzere büyük yeşil alan projeleri ve küçük mahallelere nefes aldırın park projelerine devam ediyoruz."

KİRLİTEN İŞYERLERİNE SIKI DENETİM

Başkan Alınur Aktaş, sanayiden kaynaklanan atıkların kontrol altına alınarak doğaya verilmesi çevre korunmasının en önemli kurallarından biri olduğunu vurgulayarak, "Bu atıklar, atıksu, bacagazı ve tehlikeli katı atıklar olabileceği gibi, güdültü de önemli kirlenici unsurlardan biridir. Atıkların kontrol altına alarak çevreyi kirlenmeye işyerlerine, gerekli bazı yasal mevzuatları da yerine getirmesi kaydıyla İşyeri Açma ve Çalış-

ma Ruhsatı vererek işyerinin yasal hale gelmesini sağlıyoruz. Bu süre içinde işyeri ile birlikte alınabilecek önlemleri tespit ederek çözüm yolları öneriyoruz. Daha önce, ovada yer alan boyahanelere, ihtisas sanayi bölgelerine taşınmaları için süreler verdik ve süreci takip ettik. İmar barışı sürecinden faydalanan tesisleri çevresel tedbirlerini almaları kaydı ile ruhsatlandırdık. Ayrıca, şehir içinde kalan ve kirlenici unsurlar içeren bazı iş kollarının, çevresel önlemleri alınmış ihtisas sanayi alanlarına taşınmaları için gerekli araştırmalar yapıyoruz. Aynı kapsamda daha önce deri sanayicileri, İzkizce Badırğa tarafında yapılan Deri İhtisas Sanayi Bölgesi'ne taşındı. Boyahaneler için aynı bölgede yapılan ihtisas sanayi bölgesinin inşaat çalışmaları devam ediyor" ifadelerini kullandı.

Derelerin temiz akması için öncelikle derelere atıksu deşarjının tamamen önlenmesi gerektiğini dile getiren Aktaş, "Bu konuda BUSKİ Genel Müdürlüğümüz çalışmalar yürütüyor, şehirden kaynaklanan evsel ve endüstriyel atıksuları kanalizasyon sistemine bağlıyor. Bu kapsamda, işyerlerinden kaynaklanan atıksuların, belli arıtma kriterlerini sağladıktan sonra BUSKİ kanallına alınması sağlanıyor. Derelere yapılan kaçak deşarjların kontrolü ve bu konudaki yaptırımlar Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü tarafından gerçekleştiriliyor. Derelerin kirlenmesine neden olan önemli bir etken de tarım ilaçlarının yanlış ve fazla kullanımı sonucu yüzeysel akış ile derelere karışmasıdır. Bunu önlemenin başlıca yolu tarımla uğraşan kişilerin eğitimi ve kullanılan ilaç miktarlarının içeriğinin ve miktarının denetlenmesidir. Bu çalışma ise Tarım İl Müdürlükleri tarafından yürütülmektedir" diye konuştu.

Başkan Aktaş, Yeşil Çevre'nin Bursada çevrenin korunması adına yaptığı faaliyetle önemli bir tesis olduğunu da sözlerine ekledi.

YEŞİL ÇEVRE ORMANI GELİYOR

Yeşil Çevre Arıtma Tesisi İşletme Kooperatifi Genel Müdürü Mehmet Aydın, büyük ölçekli bir Yeşil Çevre Ormanı kurmak için çalışmalarına başladıklarını belirterek, ormanı oluşturmaktaki amacın Paris İklim Anlaşması ve Avrupa Yeşil Mutabakatı çerçevesinde özellikle endüstriyel ortakların karbon salınımlarının azaltılması hedefine ulaşmak olduğunu söyledi.

Kentin doğusunda fabrikaların atık sularını arıtarak temiz çevre konusunda önemli bir görev üstlenen ve rol model olan Yeşil Çevre Arıtma Tesisi İşletme Kooperatifi, çok önemli bir projeyi daha hayata geçiriyor. Paris İklim Anlaşması ve Avrupa Yeşil Mutabakatı çerçevesinde kooperatif ortaklarının karbon salınımlarının azaltılması hedefine ulaşmak için Yeşil Çevre Ormanı oluşturmak için çalışmalar başladı.

Konu ile ilgili bilgi veren Yeşil Çevre Genel Müdürü Mehmet Aydın, Paris İklim Anlaşması ile Avrupa Yeşil Mutabakatı kapsamında Yönetim Kurulu'na Yeşil Çevre Ormanı kurmak önerisiyle gittiklerini belirterek, "Yönetim Kurulu da bunu uygun buldu. Memnuniyetle karşıladı. Bu kapsamda Orman Bölge Müdürlüğü ve Milli Emlak Daire Başkanlığı'na bize orman alanı için yer tahsis etmeleri amacıyla yazılarımızı gönderdik. Yeşil Çevre Ormanı için büyük bir alan tahsis istedik. Böylece Yeşil Çevre Ormanı için ilk adımı attık" dedi.

ÇOK KIYMETLİ BİR PROJE

Yeşil Mutabakat'ın, karbon salınımı yapan firmanın karbon ayak izi ölçüğünde belirli bir alanda ağaç dikmesi gerektiğini hükmettiğini kaydeden Aydın, şöyle devam etti:

"Yeşil Mutabakat kapsamında 2030'a kadar firmalar karbon salınımının yüzde 30'unu azaltmakla yükümlü. Ne kadar tüketiyorsan, o kadar da azaltımını sağlamak zorundasın. Firma kendi içinde bu yüzde 30'u teknolojik değişimlerle, iyileştirmelerle sağlayabilir ya da karbon salınımını absorbe edecek yeşil alan oluşturabilir. İşte biz buna zemin hazırlıyoruz. 125 civarında karbon salınımdan sorumlu olan ve bunu azaltması gereken firmamız var. Bu kadar ortak bu imkânlarla sahip olamaz. Biz bu organizasyonu onlar adına yapacağız. Yeşil Çevre Ormanı'ni ortaklarımıza bir alternatif olarak sunacağız. Bu nedenle Yeşil Çevre Ormanı çok kıymetli bir proje. Diyelim 100 bin hektar alan aldık. Burayı karbon salınımı yapan ortaklarımıza, gönüllü ağaç dikmek isteyenlere parselleyeceğiz. Ya Yeşil Çevre

bu ormanı dikecek ve karşılığında onun payına düşen neyse bedeli ondan alacak ya da firma tabelasını dikerek ağaçlandırmasını kendisi yapacak" diye konuştu.

ORTAKLARIMIZIN İŞİNİ KOLAYLAŞTIRACAĞIZ

Mehmet Aydın, alanın Bursada olmasını tercih ettiklerini dile getirerek, şunları söyledi:

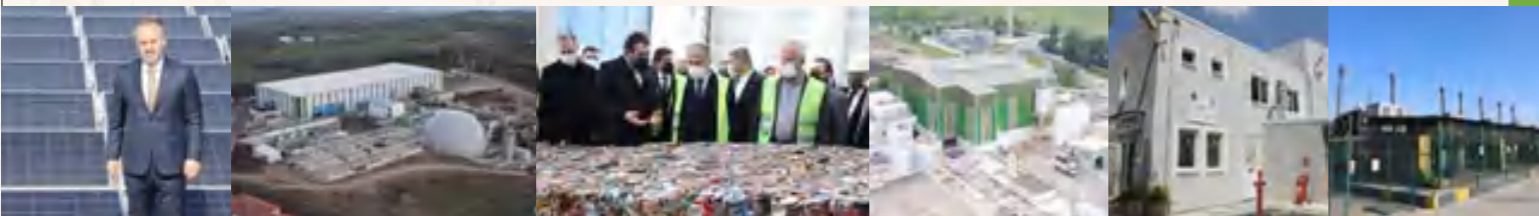
"Ancak Susurluk'ta da böyle bir alan verilerse oraya gidip tahsisini alacağız. Ağaç türü Kızıl Çam olacak. Kızıl Çam en fazla karbon emen ağaç. Yaprığını dökmüyor. Önce yer alacağız, sonra ortaklarımızın her birinin karbon ayak izlerini hesaplayacağız, ona göre de ne kadar ağaç dikmeleri gerektiğini söyleyeceğiz. Ne kadarlık ağaçlandırmaya ihtiyaçları olacağını ortaklarımızla paylaşacağız. Sorumluluk onlarda. Biz imkân sunup, işlerini kolaylaştıracacağız. Kendi fabrikası içerisinde dikebilir. Belki başka bir araziye sahiptir, orada dikebilir. Yeşil Çevre bu ormanı kurar. Başlıca sıkışırsa 'Bizde orman var. İhtiyacınız olan alanı size tahsis edelim' diyeceğiz. Nasıl ki şimdi atık suyunu arıtıyor isek o gün onun ihtiyaç duyacağı ağaçlandırma alanını da oluşturmuş olacağız."

ORMAN ALANI TALEBİ İÇİN BURSA ORMAN BÖLGE MÜDÜRÜ'NE ZİYARET

Yeşil Mutabakat ile karbon salınımı yapan firmaların karbon ayak izini küçültmek adımı atmasına zemin hazırlayacak 'Yeşil Çevre Ormanı' için harekete geçen Yeşil Çevre Genel Müdürü Mehmet Aydın, yazılı olarak ilettikleri alan ihdası talebini bir de sözlü ifade etmek üzere Bursa Orman Bölge Müdürü Mustafa Ülküdü'ü ziyaret etti.

Yeşil Mutabakat kapsamında 2030 yılına kadar firmaların karbon salınımının yüzde 30'unu azaltmakla yükümlü olduğunu hatırlatan Genel Müdür Aydın, "Firma kendi içinde bu yüzde 30'u teknolojik değişimlerle iyileştirmelerle sağlayabilir ama Yeşil Çevre Ormanı da bir alternatif olacak. Biz Yeşil Mutabakat'a ortaklarımız için hazırlık yapıyoruz. Ortaklarımız için arıtma tesisi zaten yaptık ama Yeşil Çevre Ormanı kurarak da bu mutabakat çerçevesinde ihtiyaç duyulan yeşil alan ihdasına zemin hazırlıyoruz. Ortaklarımız için yeşil alan ihdas edeceğiz" dedi. Talepleri dinleyen Bursa Orman Bölge Müdürü Mustafa Ülküdü de oksijen kaynağı ormanların önemine değinerek, konunun üzerinde hassasiyetle duracaklarını belirtti.

YEŞİL DÖNÜŞÜMDE İHALE SÜRECİ BAŞLADI

Yeşil Çevre, Paris İklim Anlaşması ve Avrupa Yeşil Mutabakatı'na uyum süreci kapsamında tesiste uygulanacak 23 yılda yapılan 30 milyon dolarlık yatırım tutarı kadar yeni yatırım projelerinin ihale süreçlerini başlattı.

Evsel ve endüstriyel faaliyetler sonucu oluşan atık suları arıtarak, temiz su varlığını korumak amacıyla faaliyetlerini sürdüren S.S. Yeşil Çevre Arıtma Tesisi İşletme Kooperatifi, kentin doğusunda çevre dostu üretime katkı sağlarken kapasite artırıcı yatırımlarını da hayata geçiriyor.

Çevre, hava ve su kirliliğini önleyecek projeler geliştiren Yeşil Çevre'nin son Yönetim Kurulu Toplantısı'nda, günlük arıtma kapasitesini 100 bin metreküpten 150 bin metreküpe çıkaracak yatırım kararlarının ihale onayları alındı. Böylece ekolojik ayak izi daha az olan yatırımların

önem kazanacağı Paris Anlaşması ve Avrupa Yeşil Mutabakatı'na uyum süreci kapsamında uygulanacak projelerin ihale süreçleri başlamış oldu.

GÜNLÜK 150 BİN METREKÜPE ÇIKACAK

Yeşil Çevre'de üretim ve Kestel ve Gürsu İlçelerindeki nüfus artışına yönelik çevreci adımları erkenden öngörüldüğünü belirten Genel Müdür Mehmet Aydın "Halihazırda günlük 100 bin metreküp olan arıtma kapasitemizi

bu yıl altyapımıza uygun olarak günlük 150 bin metreküpe çıkarma çalışmalarına yönelik uygulama projelerinin hazırlanması sürmektedir. Projelerin hazırlanması sırasında teknolojik trendleri yakından takip ederek, Paris İklim Anlaşması ve Avrupa Yeşil Mutabakatı'na uyum noktasında önemli katkılar sağlayacağız. İleri biyolojik arıtma gerçekleştirdiğimiz tesisimizde çevremizi iyileştirmek için ambalaj atıklarının toplanması ve ayrışması noktasında fizibilite kontrollerimizin ardından bu projemiz de tamamlanacak" dedi. Aydın şöyle devam etti:

"Kapasite artımında teknolojik alternatifler var. 'Bu alternatifler arasında tesisimiz ne tür bir yatırıma müsait' gibi konulara cevap verecek detay proje ihalesini yaptık. Şimdi çizim projeler hazırlanıyor. Onun sonucunda hangi teknolojiyi kullanarak kapasite artıracığımızın modeline karar vereceğiz. Kısa bir sürede netleşmiş olur. Ondan sonra da işin ihale aşamasına gideceğiz."

KENDİNİ 2 YILDA AMORTİ EDECEK

Arıtma tesislerinde sorun teşkil eden en büyük faktörlerden biri olan çamurun bertarafına yönelik çevreci çözümler geliştirdiklerini belirten Mehmet Aydın, "Çamur yakma tesisimizdeki revizyonlarımız kapsamında, daha verimli sonuçlar elde etmek amacıyla yenilikçi teknolojilere uygun bir şekilde ekipmanlarımızı değiştireceğiz. Doğal gaz yerine yakma tesisinde oluşan atık ısı kullanacağımız ve atmosfere salınan zararlı gazların etkisini önleyeceğimiz proje, tesisimize ciddi anlamda ekonomik değer katacak ve zamanla kendini 2 yılda amorti

Genel Müdür Aydın, Yeşil Çevre'nin çevresel iyileştirme faaliyetlerinin daha etkin ve sürdürülebilir kılınması amacıyla yürütülen çalışmalar ve projelerin masaya yatırıldığı Yönetim Kurulu Toplantısı'nın sonunda Bursa Valisi Yakup Canbolata Yeşil Çevre Forması, BTSO Başkanı İbrahim Burak'a da Geleneksel Futbol Turnuvası'nın anı fotoğrafı ile yönetim kurulu üyeleri adına dikilen çam fidanı sertifikalarını takdim etti.

Yeşil Çevre, Paris İklim Anlaşması ve Avrupa Yeşil Mutabakatı'na uyum süreci kapsamında tesiste uygulanacak projelerin ihale süreçlerini başlattı.

edecek. Buhar enerjisiyle ön kurutma yapılarak daha sağlıklı sonuçlar alacağımız projemizi ihale ettik. Yeşil Çevre olarak arıtma konusunda hassas bir şekilde bölgemizdeki sorumluluklarımızı yerine getirirken faaliyet alanımızda rol model olmaya devam edeceğiz" diye konuştu. Aydın, şunları söyledi:

"Arıtma tesislerine 2023 yılı sonuna kadar birtakım yükümlülükler getirildi. Gerçi biz ileri biyolojik arıtmayı. Yani biz zaten Bakanlığın dediği şekilde arıtma yapıyoruz ama biz kendimiz hem kapasite artırmak anlamında hem arıtma kalitesinin kriterlerinden daha da iyi, daha da verimli olması için bakıyoruz. O bakımdan hem yakma tesislerimizi revizyona tabi tuttuk, orada birtakım ekipmanları değiştiriyoruz. Şimdi o süreç devam ediyor. Ön kurutma zaten onun bir tamamlayıcısı olacak. Boşa giden o buharı kullanmış, ekonomiye kazandı-

mış olacağız. Çamuru yakarken elde edilen buhar enerjisi var. Bunu alıp çamur ön kurutma sistemi içinde çamurun kuruluğunu artıracaktır ve doğalgazı sıfırlayacağız. Doğalgaz kullanmayacağız. Bizim için çok ekonomik getirisi olacak bir yatırım. 1.500.000 euroluk bir yatırım bu. Atık ısıyı kullanıp sistemin başına vererek doğalgazı kullanmayacağız. Sadece ateşleme noktasında ihtiyaç olacak" dedi.

AMBALAJ ATIKLARININ AYRIŞTIRILMASI PROJESİNDE DE İHALE AŞAMASINA GELİNDİ

Yeşil Çevre Yönetim Kurulu'nun ambalaj atıklarının toplanması ayrıştırılması projesi için de prensip olarak yapıma kararı aldığını açıklayan Genel Müdür Aydın, Şimdi kapasite artırım projesinin tamamlanmasıyla yatırımın nerede yapılacağına karar verileceğini belirtti.

Aydın, "Önce kapasite artırımı ile ilgili projeyi bir yerleştirelim, geri kalan alanımız neresiyse o yatırıma orada start vereceğiz. Dolayısıyla o projede de ihale aşamasına geldik" dedi.

Burada ortakların tehlikesiz ambalaj atıklarını toplama ve ayrıştırma tesisi kurarak, bu atıkları ekonomiye geri kazandıracaklarını anlatan Genel Müdür Mehmet Aydın, "Fizibilite çalışmalarını tamamladığımız ve yatırım aşamasına gelen bu projemizle firmalardan cam, karton, plastik, pet şişe gibi atıkların alınıp ayrıştırılacak ve geri dönüşüm tesislerinde ekonomiye geri kazandırılacak" diye konuştu.

Öte yandan Bursa'nın doğusunda atık suları arıtarak temiz su kaynaklarını doğaya kazandıran Yeşil Çevre, bu yeni yatırımlarla bölgenin daha yeşil bir görünüme kavuşmasına katkı sağlayacak.

GÜLLE TEKSTİL'E RENK GİDERİCİ PROSES ZİYARETİ

Renk giderici kimyasallar arıtma tesislerinde en büyük gider kalemlerinden birini teşkil ediyor. Bu amaçla renk giderici kimyasal tüketimine alternatif çözüm arayışları devam eden Yeşil Çevre Arıtma Tesisi İşletme Kooperatifi, bu alternatiflerden biri olan soğuk atmosferik plazma teknolojisi kullanılarak renk giderim işini küçük ölçekli firması bünyesinde gerçekleştiren Çorlu'daki Gülle Tekstil'i ziyaret etti. Sonuçları yerinde görme fırsatı bulan Genel Müdür Mehmet Aydın, "Bu teknolojiyi bizim gibi büyük ölçekte arıtma tesislerinde uygulayan bugün itibarıyla bulunmamakla birlikte, tesis bünyemizde bulunan laboratuvarımızda yapılan denemelerde olumlu sonuçlar alınmış olup, saha ölçekli denemeler yapılarak uygun olması halinde uygulamaya alınabilecektir" dedi.

ERALP KAZAN'IN TEKNOLOJİLERİ YERİNDE İNCELENDİ

Yeşil Çevre Arıtma Tesisi bünyesinde bulunan çamur yakma tesisi içerisinde arızalanan buhar kazanının yenilenmesi kapsamında 210.000 Euro bedelle sözleşme yapılan Eralp Kazan A.Ş. firmasının üretim alanları ve teknolojileri yerinde incelenmek üzere ziyaret edildi.

TEKNOSAB OTOYOLA BAĞLANIYOR

Bursa'da yüksek katma değerli üretim modeliyle sanayinin dönüşümünü gerçekleştirmek üzere Bursa Ticaret ve Sanayi Odası (BTSO) liderliğinde hayata geçirilen Bursa Teknoloji Organize Sanayi Bölgesi'nin (TEKNOSAB) İstanbul-İzmir otoyolu ile bağlantısını sağlayacak kavşağın yapımı için imzalar atıldı.

Bursa Teknoloji Organize Sanayi Bölgesi (TEKNOSAB), Bursa Tekstil Boyahaneleri İhtisas Organize Sanayi Bölgesi (TOSAB) ve 75. Yıl KOBİ Sanayici Toplu İşyerleri Yapı Kooperatifi'nin (KOTİYAK) İstanbul-İzmir otoyoluna bağlantısını sağlayacak kavşak yapımı için imzalar atıldı. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun katılımıyla, TEKNOSAB İdari Binası'nda düzenlenen törende İstanbul-İzmir Otoyolu Organize Sanayi Bölgesi (OSB) Kavşağı ve Bağlantı Yolları Projesi Kamulaştırma Protokolü imzalandı. Kamulaştırması sanayi bölgeleri tarafından yapılacak olan kavşağın yapımını Karayolları 14. Bölge Müdürlüğü üstlenecek. Otoyol menfezleri yapılan ve araç geçişine uygun hale getirilen 1 km'lik kavşağın yıl sonuna kadar devreye alınması hedefleniyor. Yine TEKNOSAB bağlantılı Mudanya-Zeytinbağı yol yapımının da kavşakla eş zamanlı olarak tamamlanması planlanıyor.

"ÖLÇEK EKONOMİSİNE GEÇİŞİN SEMBOLÜ"

BTSO Yönetim Kurulu Başkanı İbrahim Burak, Türkiye'nin ilk organize sanayi bölgesinin kurul-

duğu şehir olan Bursa'nın TEKNOSAB ile ölçek ekonomisine geçiş de liderlik edeceğini belirtti. TEKNOSAB'da birinci etapta fabrika inşaatlarının hızla yükseldiğini ve bölgede üretimin başladığını söyleyen Başkan Burak, "Toplamda 25 milyar dolarlık yatırımla hayata geçen TEKNOSAB'da ilk fabrikalarımız üretime başladı. Bölgedeki tüm yatırımcılarımızın tam kapasite üretime başlamasıyla kent olarak ihracatta hedefimiz 25 milyar dolara erişmek. Bursamız TEKNOSAB'la ihracata, istihdama ve ekonomik büyümeye daha yüksek düzeyde destek verecek" dedi.

"OTOYOL BAĞLANTI KAVŞAĞI ÇOK ÖNEMLİYDİ"

TEKNOSAB'ı 4 yıl gibi kısa bir sürede yatırım ve üretime hazır

hale getirdiklerini söyleyen Başkan Burak, "Sayın Cumhurbaşkanımız TEKNOSAB'ı başlangıçtan bu yana takip ediyor. Burası Türkiye'nin en hızlı gelişen sanayi bölgesi. Türkiye'de sanayi bölgelerinin ortalama yatırıma hazır hale gelme süresi yaklaşık 15 yıl. Biz burayı sadece 4 yılda üretime hazır hale getirdik. Türkiye'de böyle bir bölge yok. Bölgedeki sanayicilerimiz için özellikle otoyol bağlantı kavşağı büyük önem arz ediyordu. Bugün im-

zlemde de TEKNOSAB'ın İstanbul-İzmir otoyoluna bağlantısı sağlanacak. Otoyol, demiryolu ve liman bağlantıları, lojistik merkezleri, altyapısı ve arıtma tesisi ile TEKNOSAB, Türkiye'nin sayılı OSB'lerinden biri olacak. TEKNOSAB'ın güçlü ve alternatifli ulaşım ağına entegre edilmesi, firmalarımıza uluslararası alanda çok önemli bir rekabet avantajı sağlayacak. Ulaştırma ve

Altyapı Bakanımız Sayın Adil Karaismailoğlu'na destekleri için çok teşekkür ediyoruz. Protokolümüzün hayırlı olmasını diliyorum" diye konuştu.

Altyapı Bakanımız Sayın Adil Karaismailoğlu'na destekleri için çok teşekkür ediyoruz. Protokolümüzün hayırlı olmasını diliyorum" diye konuştu.

"BURSA ÜRETİM VE İHRACATIN EN ÖNEMLİ MERKEZLERİNDEN"

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu da Bursa'nın üretim ve ihracatın en önemli merkezlerinden biri olduğunu söyledi. Bursa'da TEKNOSAB gibi bir projenin hayata geçiyor olmasından gurur duyduklarını ifade eden Bakan Karaismailoğlu, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Bakanlık olarak dört elle sarılıp bu sanayi bölgesinin imkânlarını geliştirmek için üzerimize düşen ne varsa hızla yapacağız. Bunun taahhüdünü veriyoruz. Amacımız Bursa'daki sanayicilerin ürettiği bütün ürünlerin en kısa yoldan denize, limanlara ulaşması. Bu konuda önemli çalışmalar var. TEKNOSAB'ın karayolu bağlantılarının en güzel şekilde hizmete sunacağız. TEKNOSAB'ın da burada olması çok kıymetli. Bu proje bizler için de gurur vesilesi."

MAKALE / PROF. DR. NEZİH KAMİL SALİHOĞLU

İŞLETMELER SU İHTİYACINI BİLİRLER

İşletmeler su ihtiyacını bilirler. Bir yıl içerisinde su idarelerine faturayla ödedikleri debi, ruhsatlı ve kaçak kuyularından çektikleri debi ve zor durumlarda tankerlerle getirttikleri debi toplam su ihtiyacını gösterir. Karşılaştırmak isteyenler, işletmede ürün bazında harcanılan su ile "eğer ölçülüyorsa" atıksu debilerini de inceleyebilirler.

Uludağ'ın etkisinin açık olduğu coğrafi yapısıyla aldığı yağışlar ve buna bağlı olarak oluşan yüksek yerüstü ve yeraltı su potansiyeli Bursa'yı tarih boyunca çekim merkezi yapmıştır. Bursa ovasının taşkınlarından korunması ve ovada yer alan bataklıkların kurutulması konusunda 1891'de İtalyan Mühendis Ravotti'ye etüd ve proje geliştirme görevinin verilmesi de bu önemli miktardaki suyun yönetilme gereksinimindedir. Hatta 1954'te D.S.İ. 1. Bölge Müdürlüğü'nün Bursa'ya kuruluşu gereği de budur.

D.S.İ. 1. Bölge Müdürlüğü'nün rakamlarına göre; hizmet alanı içerisinde yerüstü suyu 7 511 hm³/yıl, yeraltı suyu 507,50 hm³/yıldır. Toplam kullanılan veya deşarj edilen rakamlar ise yukarıda belirttiğim gibi net olarak bilinmemektedir. Bursa, su potansiyeli sebebiyle, Avrupa Birliği tarafından en çok su kullanan endüstrilerden biri olarak ifade edilen, boya, baskı, apre vb. işlemlerin yapıldığı tekstil sektörünün merkezlerinden birisidir. Bol ve ucuz suyun olmadığı yerde kumaşı boyayamaz ve tekrar tekrar yıkayamazsınız. Atıksuyunuzun arıtımı ve deşarjı da uygun maliyetli olmalıdır. Aksi takdirde para kazanamazsınız. İnditex grupla bağlantınız yoksa su kullanım oranlarınız da çok ilginizi çekmez. Hepimiz Bursa'nın özellikle sanayinin yoğun olduğu alanlarda atıksu olarak deşarj edilen debinin resmi rakamlarda görünen su debisinden büyük olduğunu biliriz.

Yine hepimizin bildiği Yeraltı Suları Hakkında Kanunun 4. Maddesine göre; "Yeraltı suyu işletme sahaları içinde 8 inci madde hükmüne göre belge alınarak açılması gereken kuyuların adedi, yerleri, derinlikleri ve diğer vasıflarıyla çekilecek su miktarı Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü tarafından tayin ve tesbit edilir. Kuyu açan kimse, bulunan suyun ancak kendi faydalı ihtiyaçlarına yetecek miktarını kullanmaya yetkilidir. (Ek cümleler: 3/7/2003-4916/22 md.)"

Ama son yıllarda hepimiz başka bir şeyi daha biliyoruz. Bursa'nın endüstriyel, tarımsal ve insani amaçlı su ihtiyacı ile su arzı arasındaki dengesizlikler gözle görülür hale gelmiştir. Hızla genişleyen sanayi ve buna bağlı olarak kontrolsüzce büyüyen kent su talebi, doğal su döngüsüyle her yıl sağlanamamaktadır. Her ne kadar Bursa Ovası'nın bulunduğu havzanın dışına çıkılarak Ulubat Gölü'nden veya İznik Gölü'nden su çekmek çözüm gibi gelse de bunun sürdürülebilirliği de tartışmalıdır.

Her ne kadar kent olarak yatırımcı kültürümüzle öğünsek de, su konusunda kısa vadede oluşmayacak talepler hakkında araştırma, detaylı fizibilite, fayda/ maliyet analizi istenilen sayı ve kalitede yapılmamaktadır. Piyasada tanınmış firmalara ve işin "uzmanlarına" yaklaşık mali-

yetler hesaplamak en çok tercih ettiğimiz yol olabilmektedir. Problem ise genellikle su ihtiyacının son noktaya gelmesiyle üretilecek çözümlerin en ekonomik ve en sürdürülebilir çözümler olmamasıdır.

Sanayi bölgelerimizdeki atıksuların geri kazanımının merkezi bir tesiste mi yoksa işletmeler bazında mı olacağı her sanayi bölgesi için en az 1 yıllık ölçüm ve hesaplamalara dayalı çalışmalarla belirlenebilir. Sonuçlar ise her bölge için farklı çıkabilir. Su geri kazanımında ileri arıtma yöntemleri ve membran arıtma prosesleri sonrası karımıza çıkacak en önemli konu konsantrat yönetimidir. Bu konuda en detaylı çalışma yeni adıyla Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından Temmuz 2018'de tamamlanan "Atıksu Geri Kazanımında Membran Uygulamaları için Konsantrat Akım Yönetim Modeli ve Mevzuat Uygulama Metodolojisi Geliştirilmesi Projesi (MEMKON)"dur. İlgilenen işletme yetkililerinin 12 akademisyen ve 8 Bakanlık yetkilisince hazırlanan projenin oldukça detaylı ve açıklayıcı el kitabına (https://webdosya.csb.gov.tr/db/cygm/icerikler/el-k-tabi_memkon-projesi-20180921100140.pdf) adresinden ulaşabileceklerini bilmelerini isterim. Bu kitabın özellikle 110. sayfasındaki farklı senaryolar için maliyetler tablosundaki arıtma maliyeti oranlarının karşılaştırılması ilgi çekici olabilir diye düşünüyorum.

Konu dönüp dolaşır Bursa'da su yönetiminin önemli başlıklarından biri olan su geri kazanım projeleriyle ilgili süreci nasıl başlatacağımız ve kaç mal edeceğimizin kararını vermeye gelmektedir. Bursa'da su yönetimi konusunda D.S.İ., BUSKİ ve 18 sanayi bölgemiz farklı vizyon ve misyonlarda ilerlemektedir. Ne yazık ki su yönetimi ve su geri kazanımı konusu kent bazında ele alınmak yerine farklı kurumlar ve sanayi bölgeleriyle ikili görüşmelerle çözülmeye çalışılmaktadır. Bursa'da su konusunda yatırımını tamamlamış olan sanayi bölgelerimizden konuyu her yönetim kurulunda sunan altı eden kurum ve kuruluşlarımızı kadar yelpaze oldukça geniştir.

Her ne kadar farklı topluluklarla bir araya gelinse de Tarım ve Orman Bakanlığımız tarafından geçtiğimiz yıl gerçekleştirilen "Su Şurası"nın kent ölçeğinde Bursa'da da yapılması için gerekçelerin hazır olduğu görülmektedir. Büyüyen ve yeni sanayi bölgelerimizdeki su ihtiyacının çözümü için arıtma çamurlarında olduğu gibi "herkesin kendi başının çaresine bakması" yaklaşımı kentimizde sosyal, ekonomik ve çevresel yeni yükler getirecektir.

Kentin en önemli girdilerinden biri olan suyun yönetiminde sürdürülebilir kent kavramından hareket edilmesi tüm kurum ve kuruluş yöneticilerimizin ortak hedefi olmalıdır.

İŞYERLERİNDE ACİL DURUMLARLA MÜCADELE

İşyerlerinde acil durum dendiğinde, işyerinin tümünde ya da bir bölümünde meydana gelen ya da işyerini dışarıdan etkileme ihtimali olan yangın patlama, tehlikeli kimyasal, salgın hastalık, radyoaktif sızıntı, sabotaj ve doğal afetler akla gelmektedir.

Acil durumlara hazırlık çalışmalarında işveren ve çalışanların önemli yükümlülükleri bulunmaktadır. 1 Ekim 2021 tarihinde güncellenen "İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik'e göre işveren;

a) Çalışma ortamı, kullanılan maddeler, iş ekipmanı ile çevre şartlarını dikkate alarak meydana gelebilecek ve çalışan ile çalışma çevresini etkileyecek acil durumları önceden değerlendirerek muhtemel acil durumları belirler.

b) Acil durumların olumsuz etkilerini önleyici ve sınırlandırıcı tedbirleri alır.

c) Acil durumların olumsuz etkilerinden korunmak üzere gerekli ölçüm ve değerlendirmeleri yapar.

ç) Acil durum planlarını hazırlar ve tatbikatların yapılmasını sağlar.

d) Özellikle ilk yardım, acil tıbbi müdahale, kurtarma ve yangınla mücadele konularında, işyeri dışındaki kuruluşlarla irtibatı sağlayacak gerekli düzenlemeleri yapar.

e) Acil durumlarda enerji kaynaklarının ve tehlike yaratabilecek sistemlerin olumsuz durumlara yaratmayacak ve koruyucu sistemleri etkilemeyecek şekilde devre dışı bırakılması ile ilgili gerekli düzenlemeleri yapar.

f) Varsa alt işveren ve geçici iş ilişkisi kurulan işverenin çalışanları, müşteri ve ziyaretçiler ile işyerinde toplantı, seminer, konferans ve eğitim gibi toplu halde gerçekleştirilen faaliyetler için bulunan katılımcılar ve diğer kişilerin acil durumlar, tahliye planı, kaçış yolları, toplanma yerleri ve acil durum ekipleri hakkında bilgilendirilmesini sağlar.

g) Acil durumlarda kullanılacak kişisel koruyucu donanımların ve müdahale ekipmanlarının işyerinde belirlenmiş acil durumlara ve acil

durum ekiplerinin görevlerine uygun olmasını sağlar.

h) Acil durumlarla mücadele için işyerinin büyüklüğü ve taşıdığı özel tehlikeler, yapılan işin niteliği, çalışan sayısı ile işyerinde bulunan diğer kişileri dikkate alarak; önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda uygun donanıma sahip ve bu konularda eğitilmiş yeterli sayıda çalışını görevlendirir ve her zaman hazır bulunmalarını sağlar.

Acil durumlarla ilgili özel görevlendirilen çalışanların sorumlulukları işverenlerin konuya ilişkin yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz.

Ekipler; çok tehlikeli sınıf işyerlerinde her 30 çalışana kadar, tehlikeli sınıf işyerlerinde her 40 çalışana, az tehlikeli sınıf firmalarda ise 50 çalışana kadar 1 çalışan olmak üzere belirlenir. Fakat 10'dan az çalışını olan işyerlerinde, acil durumlara ilişkin ulusal ve yerel kurum ve kuruluşlarla irtibatı sağlamak için bir çalışının destek elemanı olarak görevlendirilmesi yeterlidir.

İşyerlerinde aşağıda yer alan acil durum ekipleri oluşturulmalıdır.

a) Söndürme ekibi: İşyerinde çıkabilecek yangınlara derhal müdahale ederek mümkünse yangını kontrol altına almak, yangının genişlemesine mani olmak ve söndürme faaliyetlerini yürütmek.

b) Kurtarma ekibi: İşyerlerinde acil durum sonrası çalışanların, ziyaretçilerin ve diğer kişilerin arama ve kurtarma işlerini gerçekleştirmek.

c) Koruma ekibi: Acil durum nedeniyle ortaya çıkması muhtemel panik ve kargaşayı önlemek, acil durum ekipleri arasındaki koordinasyon işlerini gerçekleştirmek, sayım işlerini yürütmek, gerektiğinde ilgili ulusal ve yerel kurumların müdahale ekiplerine bilgi vermek.

ç) İlk yardım ekibi: Acil durumdan olumsuz etkilenen kişilerin ilk yardım müdahalelerini gerçekleştirmek.

Çalışanlar ise acil durumlar sırasında kendisinin ve çalışma arkadaşlarının hayatını tehlikeye düşürmeyecek şekilde davranmalı, acil durum planında belirtilen hususlar dâhilinde alınan önleyici ve sınırlandırıcı tedbirlere uymalıdır.

Acil durumlarla, ciddi ve yakın bir tehlike ile karşılaştıklarında hemen en yakın amirine, acil durumla ilgili görevlendirilen sorumluya veya çalışan temsilcisine haber vermeli, acil durumun giderilmesi için, işveren ile işyeri dışındaki ilgili kuruluşlardan olay yerine intikal eden ekiplerin talimatlarına uymalıdır.

Ayrıca çalışanlar, bilgileri ve mevcut teknik donanımları çerçevesinde acil durumlara müdahale ettiklerinde, ihmal veya dikkatsiz davranışları olmadıkça yaptıkları müdahaleden dolayı sorumlu tutulamazlar.

GÜLİPEK'İN HEDEFİ SIFIR KARBON

Bursa'nın köklü tekstil firmalarından Gülipek Kumaş İplik San. ve Tic. A.Ş., 2023'ün ilk çeyreğinde sıfır karbon ile A Grade üretici statüsüne ulaşmayı hedefliyor.

Gülipek Kumaş İplik San. ve Tic. A.Ş., 1951 yılında kurulmuş Bursa'nın köklü ve öncü firmalarından. Şirketin başında 3. kuşak olarak Ali Gülgeç var. İplik, dokuma, boya ve apre bölümleriyle entegre bir tesis olarak bayan giyimi için kumaş üreten firma, üretiminin yüzde 52'sini 20'den fazla ülkeye ihraç ediyor. Yeşil Çevre'nin en eski ortaklarından olan Gülipek, temiz çevre konusunda da önemli çalışmalar yapıyor. Daha düşük enerji ve doğal kaynak girdisi ile en fazla katma değer yaratabilecek ürünler ile ihracatın artacağına inanan firmanın Yönetim Kurulu Başkanı Ali Gülgeç, "Bu sene 3.sünü yazacağımız sürdürülebilirlik raporunda da anlattığımız gibi, bu başlık hakkında çok ciddi proje ve yatırımlarımız var. Hedefimiz 2023'ün ilk çeyreğinde sıfır karbon ile A Grade üretici statüsüne ulaşmak."

2022'de sektörde nasıl bir büyüme beklirsiniz?

Tekstil sürekli talep değiştiren ve hızlı gelişen bir sektör. Pandemi sürecinde de başta Avrupa olmak üzere, ana büyük firmalar tedarik zincirlerinde önemli değişiklikler yaptı. Ve burada Türkiye'ye çok büyük roller düştü. 2022 yılı da bu programı görmeye başladığımız bir yıl olarak görüyorum.

Enerji kesintileri, elektrik ve doğalgazdaki yüksek fiyat artışı, dövizdeki hareketlilik, Rusya-Ukrayna Savaşı, hammaddedeki fiyat artışları firmanızı ve sektörünüzü nasıl etkiledi?

Bölgedeki olaylardan dolayı çok üzgünüz, en kısa zamanda barış ve huzurun gelmesini temenni ediyoruz. Başta enerji olmak üzere tüm emtialarda, gerek küresel enflasyon, gerek pandeminin bıraktığı izler, gerekse Rusya-Ukrayna krizi nedeniyle ciddi artışlar bekliyoruz. Buna göre de tedarik zincirimizi ve müşteri tarafını çok sıkı takip ediyor, gerekli önlemleri almaya çalışıyoruz.

İhracatta potansiyel gördüğünüz yeni pazarlar var mı?

İhracatı sadece Avrupa, Rusya, ABD olarak görmek lazım. Geleceğin pazarının Çin ve Japonya olacağını düşünüyorum.

2022'DE YÜZDE 20 BÜYÜMEYİ HEDEFLİYORUZ

2022 yılına hangi hedeflerle girdiniz, bu hedeflere ulaşmak için aşmanız gereken kritik eşikler, ajandanızdaki en önemli başlıklar nelerdir? Yurt dışı pazarlarda yılı hangi rakamlarla kapatmış olacaksınız?

İhracat ağıımızı Avrupa haricinde daha genişleterek, senelik bazda koyduğumuz minimum yüzde 20 büyüme sağlamayı amaçlıyoruz. Eğitimli ve donanımlı ekibimizle ve yapmış olduğumuz

Yeşil Mutabakat konusunda hazırlıklarınız var mı?

Bu sene 3.sünü yazacağımız sürdürülebilirlik raporunda da anlattığımız gibi, bu başlık hakkında çok ciddi proje ve yatırımlarımız var. Hedefimiz 2023'ün ilk çeyreğinde sıfır karbon ile A Grade üretici statüsüne ulaşmak.

YEŞİL ÇEVRE'NİN ÇOK DESTEĞİNİ GÖRDÜK

Finansmanın büyük çoğunluğunu siz bölge sanayicilerinin oluşturduğu ortakları tarafından karşılanan Yeşil Çevre Artma Tesisi, 2006 yılından bu yana hizmet veriyor. Yeşil Çevre hakkındaki düşüncelerinizi alabilir miyiz?

2000 ton debi kapasitemiz ile en eski üyelerinden bir tanesiyiz. Yeşil Çevre'nin gerek bölge sanayisine gerekse çevre hane halkına hizmet ve faydası çok büyük. Üye olduğumuz ilk günden bugüne kadar yapmak istediğimiz tüm projelerde ciddi desteklerini gördük. Ayrıca bundan 6-7 sene önceki bir kurul toplantısında sanayicilere tanınan debi satış ve devir hakkı ile de bizlere ciddi değer kazandırmıştır. Yeşil Çevre ciddi, organize olmuş, sürekli proje geliştiren, bölge sanayisi ile teması hiç kesmeyen büyük bir kuruluş. Böyle bir kurumun muhakkak ki üstlenmesi gereken bir sürü problem var, bunları çözerken de bazen ufak problemler daha da büyük olarak algılanıyor ve bu şekilde konuşuluyor.

Bursa genelinde çevrenin korunması ve sürdürülebilirliği noktasında yapılanları yeterli buluyor musunuz? Bu konuda neler düşünüyorsunuz?

Aritma için gönderilen suyun tekrar biz sanayicilere geri kazandırılması çok faydalı olur. Hatta bunu suyun sıcaklığını da koruyarak yapabilirsek, hem su hem de enerji tasarrufunda çok büyük yol kat etmiş oluruz.

Bir sanayi kenti olan Bursa'da sanayinin çevreyle barışık ve koruyucu rol üstlenmesi büyük önem taşıyor. Buradan sanayicilere nasıl bir mesaj vermek istersiniz?

Talep ve alışkanlıkların çok değiştiği günümüz dünyasında, Bursa sanayimiz çevre başlığına gün geçtikçe daha önem vermektedir. Hedefimizin daha düşük enerji ve doğal kaynak girdisi ile en fazla katma değer yaratabilecek ürünlerden elde edeceğimiz ihracat girdileri olmasıdır. Bunu da senelerin tecrübesi ile tüm sanayici büyüklüğümüz ve arkadaşlarımız ile başaracağımıza inanıyorum.

UZAKTAN ÇALIŞMA YÖNETMELİĞİ NELER GETİRDİ?

Uzaktan çalışma yasalarımızda ilk kez 2016 yılında girmiş ve 4857 Sayılı İş Kanunu 14. Maddesinde düzenlenmiştir. Uzaktan çalışma anılan yasa düzenlemesinde "işçinin, işveren tarafından oluşturulan iş organizasyonu kapsamında iş görme edimini evinde ya da teknolojik iletişim araçları ile işyeri dışında yerine getirmesi esasına dayalı ve yazılı olarak kurulan iş ilişkisidir" şeklinde tanımlanmış ve iş ilişkisinin yazılı olarak kurulması gereği yasal bir zorunluluk olarak düzenlenmiştir.

Aynı düzenlemede uzaktan çalışmaya yönelik yapılacak iş sözleşmesinde bulunması gereken hükümler sayılmıştır. Yasada, uzaktan çalışmaya ilişkin 2016 yılında yapılan düzenleme ile ana unsurlar belirlenmiş olmakla birlikte, uzaktan çalışmanın usul ve esaslarına ilişkin düzenlemenin İlgili Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelik ile belirleneceği hüküm altına alınmıştır. Söz konusu yönetmeliğin çıkması uzun süre beklenmiş olup, 10 Mart 2021 tarihli 31419 sayılı Resmî Gazetede yayınlanmıştır.

Peki yönetmelik ile uzaktan çalışmaya ilişkin hangi düzenlemeler getirilmiştir, bu düzenlemeler dikkate alınarak işyerlerinde oluşturulması gereken politika ve prosedürler, sağlanması gereken belge düzenlemelerinin neler olduğu aşağıda başlıklar halinde incelenmektedir.

İş sözleşmesinin şekli ve içeriği ile ilgili dikkat edilmesi gerekir hususlar; Gerek yasa da gerekse yönetmelikte uzaktan çalışmaya dayalı iş sözleşmesinin yazılı olarak kurulması gerektiği belirtilmiş, içeriğinde bulunması gereken hükümler ise "işin tanımı, yapılma şekli, işin süresi ve yeri, ücret ve ücretin ödenmesine ilişkin hususlar, işveren tarafından sağlanan ekipman ve bunların korunmasına ilişkin yükümlülükler, işverenin işçiyle iletişim kurması ile genel ve özel çalışma şartlarına ilişkin hükümler" olarak sayılmıştır.

Burada baştan itibaren uzaktan çalışma olarak

kurulan iş ilişkilerinde uzaktan çalışmaya dayalı iş sözleşmesi kurulabileceği düşünülmekle birlikte, devam eden ve işyerinden çalışma esasına dayalı iş sözleşmesi ile çalışanlar açısından uzaktan çalışma modeline geçiş için mevcut iş sözleşmesine hüküm eklenmesi veya sözleşmeye ek bir protokol düzenlenmesi şeklinde de ilerlenebileceği değerlendirilmektedir.

Çalışma mekanının düzenlenmesi; Uzaktan çalışma yasadaki tanımından da anlaşılacağı üzere çalışanın bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanarak evden ya da çalışma istasyonları gibi ortak alanlarda çalışmaya yönelik bir organizasyon olarak karşımıza çıkmaktadır. Yönetmelikte ise "gerekli olması halinde, uzaktan çalışmanın yapılacağı mekân ile ilgili düzenlemeler iş yapılmasına başlamadan önce tamamlanacağı, bu düzenlemelerden kaynaklanan maliyetlerin karşılanma usulünün ise çalışan ve işverence birlikte belirleneceği" düzenleme altına alınmıştır.

Buna göre çalışma mekanı ile ilgili varsa gerekli ihtiyaçların çalışma başlamadan önce giderilmesi gerekmektedir. Yönetmelikte çalışma mekanına dair ihtiyaçların düzenlenmesine ilişkin maliyetlerin işçi veya işveren tarafından karşılanması gereğine ilişkin net bir düzenleme yapılmamış, taraflarca serbestçe kararlaştırılabileceği düzenlenmiştir.

Henüz hukukumuzda uzaktan çalışmaya yönelik uyumsuzluk ve içtihat sayısı çok az olmakla birlikte; Avrupadaki uygulamalarda çalışma mekanına yönelik olarak işçinin uzaktan çalıştığı evinin kirası gibi giderlerine ilişkin işverenden talebinin olumlu değerlendirilmesine yönelik içtihatlar bulunduğu bilinmektedir. Buradan da hareketle taraflar arasında uzaktan çalışmaya yönelik düzenlenen iş sözleşmesi veya ek protokol içeriğinde çalışma mekanına ilişkin ihtiyaçların olup olmadığı, varsa maliyetinin karşılanmasına

ilişkin yükümlülüklerin de net olarak belirlenmesinin olası uyumsuzlukları önleyici nitelikte olacağı değerlendirilmektedir.

Malzeme ve iş araçlarının temini; Yönetmelikte, uzaktan çalışmada mal ve hizmet üretimine ilişkin gerekli malzeme ve iş araçlarının iş sözleşmesinde aksi kararlaştırılmıyorsa işveren tarafından sağlanmasının esas olduğu düzenlenmiştir.

Yönetmelik düzenlemesi, Türk Borçlar Kanununun "İş Araç ve Malzemeleri" başlıklı 413. Maddesi düzenlemesi ile paraleldir. Anılan hükümden aksine anlaşma veya yerel adet yoksa işverenin işçiye iş için gerekli araç ve malzemeleri sağlamakla yükümlü olduğu ancak işçi ve işverenin işçinin kendi araç ve malzemesini işe öngülemesi konusunda anlaşabileceği, aksi kararlaştırılmadığı sürece de işçiye buna ilişkin bir karşılık ödenmesi gerektiği kabul edilmiştir.

Bu nedenle, uzaktan çalışma halinde işçi kendi araç gerecini işe öngüleyecekse bunun karşılığı yapılacak ödeme miktarı veya ödeme yapılmayacaksa da bu durumun uzaktan çalışmaya ilişkin iş sözleşmesi veya ek protokole açıkça düzenlenmesinin yararlı olacağı değerlendirilmektedir.

Yönetmelikte ayrıca, iş araçlarının işveren tarafından sağlanması halinde, bunların işçiye teslim edildiği tarihteki bedellerini belirten iş araçları listesinin, işveren tarafından yazılı olarak işçiye teslim edilerek işçi tarafından imzalanan nüshanın da özlük dosyasında saklanması gereği düzenlenmiştir. Yönetmelikte ek olarak iş sözleşmesi veya ekinde düzenlenmiş ise ayrıca düzenlenmesine gerek olmadığı da hüküm altına alınmıştır.

Üretim ve maliyetlerin karşılanması; Yönetmelikte; işin yerine getirilmesinden kaynaklanan mal veya hizmet üretimiyle doğrudan

ilgili zorunlu giderlerin neler olduğu belirlenmesi ve karşılanmasına ilişkin hususların taraflarca iş sözleşmesinde düzenleneceği belirtilmiştir. Yönetmelik düzenlemesine göre üretim maliyetlerinin işverence karşılanması gereğine ilişkin açık bir düzenleme yapılmamış olup, düzenlemeden, zorunlu giderlerin bir kısmının ve/veya tamamının işçi tarafından karşılanmasına imkan tanıdığı anlamı çıkarılabilmektedir.

Bu noktada Türk Borçlar Kanunu 414. Maddesi düzenlemesini unutmamak gerekmektedir. Anılan düzenlemeye göre işin görülmesine ilişkin her türlü harcamanın işverence karşılanması gerektiği, aksi yönlü yapılan anlaşmaların da geçersiz olduğu düzenlenmiştir.

Dolayısıyla her ne kadar Yönetmelik hükümden üretim maliyetlerinin karşılanmasına ilişkin de iş sözleşmesinde taraflar arasında serbestçe düzenleme yapılabileceğine ilişkin düzenleme mevcut ise de; üretim maliyetlerinin kısmen ya da tamamen işçi tarafından karşılanmasına dair bir sözleşme hükümünün yukarıda alıntılanan Türk Borçlar Kanununun emredici hükmüne aykırı olacağı değerlendirilmektedir.

Bu noktada en doğru yöntemin TBK 414. Madde düzenlemesi de dikkate alınarak işverence yapılacak işe üretim maliyetlerine ilişkin ödemenin yazılı sözleşme ya da ek protokol eklenmesi olacaktır.

Çalışma süresi ve fazla mesai; Yönetmelikle getirilen düzenlemeye göre; uzaktan çalışmanın yapılacağı zaman aralığı ve süresi iş sözleşmesinde belirlenir ve mevzuatta öngörülen sınırlamalara bağlı kalmak koşuluyla taraflarca çalışma saatlerinde değişiklik yapılabilir. Fazla çalışmanın ise; işverenin yazılı talebi üzerine, işçinin kabulü ile mevzuat hükümlerine uygun olarak yapılacağı düzenlenmiştir.

Yönetmelik düzenlemesinden, uzaktan çalışmanın uygulanacağı zaman dilimi ve çalışma saatlerinin taraflarca iş sözleşmesinde kararlaştırılabileceği anlaşılmaktadır. Taraflar arasında düzenlenen iş sözleşmesinde çalışma süresinin yasal çalışma sürelerine aykırı olmayacak şekilde belirlenmesi, çalışmanın günlük hangi saatler arasında yapılacağı da belirlenmesi gerektirir. İşverenin yönetim hakkına dayalı olarak çalışma saatlerine ilişkin değişiklik yapma ihtiyacı doğması ihtimali dikkate alınarak, iş sözleşmesi veya ek protokol içeriğine işverenin çalışma saatlerine dair düzenleme/değişiklik yetkisi bulunduğuyla ilişkin hüküm eklenmesinin olası uyumsuzluk ya da tereddütleri engelleyeceğini belirtmek gerekir.

Uzaktan çalışmada, işverenin çalışma saatlerini takip etmedeki hakimiyetinin ortadan kalkması nedeni ile en merak edilen hususlardan biri fazla mesai ve tespiti sorunu olmuştur. Yönetmelikte fazla çalışmanın işverenin yazılı talebi ve işçinin kabulü ile yapılabileceği düzenlenmektedir. Buna göre işverence fazla mesai talebi mutlaka yazılı olarak yapılmalıdır. Bu durumda yazılı talep olmaması halinde de işçinin yapsa dahi fazla çalışmasını ispatlayamaması gibi bir kabul ortaya çıkmaktadır. Bu noktada işçinin de ihtiyaç duyması halinde fazla çalışma talebini işverene yazılı olarak iletterek kabulünü alması ispat şartı açısından gerekli olabilecektir. Her halükarda işverenin belirli periyotlarda işçi ile fazla çalışmaya ilişkin yazılı mutabakat oluşturması karşılıklı

ispat açısından gerekli ve önemli olarak değerlendirilmektedir.

İletişim; Yönetmelikte uzaktan çalışmada iletişimin yöntemi ve zaman aralığının uzaktan çalışan ile işveren tarafından belirleneceği düzenlenmiştir. İşçinin çalışmasının takip edilebilmesi, devamsızlık hallerinin belirlenebilmesi açısından, taraflar arasında düzenlenecek yazılı iş sözleşmesi veya ek protokol içeriğinde iletişim yöntemi ve zaman aralığının, iletişimde kullanılacak program, iletişim araçlarının belirlenerek eklenmesi gerektiği değerlendirilmektedir.

Verilerin Korunması; Yönetmelikte, işverenin; uzaktan çalışanı, işyerine ve yaptığı işe dair verilerin korunması ve paylaşımına ilişkin işletme kuralları, korunması gereken verinin tanımı, kapsamı ve ilgili mevzuat hakkında bilgilendireceği, bu verilerin korunmasına yönelik gerekli tedbirleri alacağı öngörülmüştür. Bu bilgilendirmenin yazılı şekilde yapılması olası uyumsuzluklarda ispat kolaylığı sağlayacaktır.

İş sağlığı ve güvenliğine ilişkin tedbirlerin alınması; Yönetmelikte işverenin, uzaktan çalışanın yaptığı işin niteliğini dikkate alarak iş sağlığı ve güvenliği önlemleri hususunda çalışanı bilgilendirmek, gerekli eğitimi vermek, sağlık gözetimini sağlamak ve sağladığı ekipmanla ilgili gerekli iş güvenliği tedbirlerini almakla yükümlü olduğunun açıkça düzenlendiği görülmektedir.

Uzaktan çalışmada eğitim verilmesi, risk değerlendirmesinin sağlanması, gözetim ve denetim yükümlülüğü gibi hususlarda işverenler arasında tereddüt olduğu bilinmektedir. Ancak yönetmeliğin açık hükmü karşısında işverenlerin İSG yükümlülüklerinin devam ettiği açıktır.

Burada sağlanan denetim ve kontrole ilişkin ispat yükümlülüğünün de sağlanabiliyor olmasına dikkat edilmesi gerekmektedir. Buna göre eğitimlerin video ile yapılması, akabinde değerlendirme testlerinin uygulanması; bir kontrol listesi üzerinden uygulanacak soru-cevap ile risklerin belirlenmesi, önlenmesi/kaldırılmasına ilişkin gerekli tedbirlerin alınması.. gibi uzaktan çalışmaya yönelik İSG uygulamalarının belirlenmesi ve yönetmelikte ayrıntılı düzenlemeye yer verilmemiş olsa dahi uygulamaya alınmasının faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

Ayrıca çalışma saatleri içerisinde meydana gelen her türlü kazanın iş kazası olması kabul ve karinesinden hareketle; taraflarca imzalanan iş sözleşmesi/ek protokol içeriğinde işçinin mutlaka iş kazası ve sağlık durumu hakkındaki gelişmeleri eş zamanlı işverene bildirmesi gereğine ilişkin hüküm eklenmesi de işverenin bu anlamdaki kayıt ve bildirim yükümlülüklerinin yerine getirilebilmesi açısından mutlaka sağlanmalıdır.

Uzaktan çalışmaya geçiş; Yönetmelikte; iş ilişkisinin doğrudan uzaktan çalışma sözleşmesi ile kurulabileceği gibi; işyerindeki mevcut çalışan işçinin iş sözleşmesinin, işçinin ve işverenin anlaşması ile uzaktan çalışma sözleşmesine dönüştürülebileceği öngörülmüştür.

İşçinin talebine dayalı olarak ve tarafların anlaşması ile var olan çalışma ilişkisinin uzaktan çalışmaya dönüştürülmesi halinde;

- Uzaktan çalışma talebinin işçi tarafından yazılı olarak yapılması gereği,
- İşverence talep değerlendirilmesinde işin ve işçinin niteliği gereği uzaktan çalışmaya uygunluğunun dikkate alınacağı ve talep neticesinin 30 gün içerisinde işçiye yazılı olarak bildirilmesi gereği, yönetmelikte açıkça düzenlenmiştir.

İşverence uzaktan çalışma talebine ilişkin değerlendirme yapılırken objektif kriterler esas alınarak, eşitlik ilkesi göz ardı edilmeksizin sonuca varılması gereğini vurgulamak gerekir. Ek olarak altını çizmek gerekir ki; uzaktan çalışmada işçilerin, esaslı neden olmadıkça salt iş sözleşmesinin niteliğinden ötürü emsal işçiye göre farklı işleme tabi tutulamayacağı yasa da açıkça belirtilmiştir.

Uzaktan çalışma talebi kabul gören işçi ile yukarıda anlattığımız noktalara dikkat edilerek bir iş sözleşmesi veya sözleşmeye ek protokol imzalanması gereklidir.

Uzaktan çalışmaya geçen işçi, yazılı olarak tekrar işyerinde çalışma talebinde bulunabilir. İşverenin, söz konusu talebi öncelikli olarak değerlendirir.

Yönetmelikte mevzuatta belirlenen zorlayıcı nedenlerin işyerinin tamamında veya bir bölümünde uygulanacak olması halinde uzaktan çalışmaya geçiş için işçinin talebi veya onayının aranmayacağı belirtilerek, yukarıda belirttiğimiz usulden farklı bir belirlenme yapılmıştır. Örneğin Covid-19 gibi salgın hastalık sürecinin zorlayıcı bir neden olduğu genel olarak değerlendirilmekte olup, bu ve benzeri durumlarda uzaktan çalışmaya geçiş için işçinin talep veya onayının aranmayacağı, işverenin tek taraflı tasarrufu ile bu geçişi yapabileceği yönetmelik ile hüküm altına alınmıştır.

Uzaktan çalışma yapılamayacak işler; Yönetmelikte getirilen düzenleme ile; uzaktan çalışmanın yapılamayacağı işler belirlenmiştir. Buna göre;

- Tehlikeli kimyasal madde ve radyoaktif maddelerle çalışma, bu maddelerin işlenmesi veya söz konusu maddelerin atıkları ile çalışma, biyolojik etkenlere maruz kalma riski bulunan çalışma işlemlerini içeren işlerde uzaktan çalışma yapılamayacağı belirtilmiştir. Ayrıca;
- Kamu kurum ve kuruluşlarının ilgili mevzuatına göre hizmet alımı suretiyle görürülen işler ile millî güvenlik açısından stratejik önemi ağır birim, proje, tesis veya hizmetlerden hangilerinde uzaktan çalışma yapılamayacağını birim, proje, tesis veya hizmetten sorumlu olan veya hizmeti alan kamu kurum ve kuruluşunca belirleneceği yönetmelikte hüküm altına alınmıştır.

Netice olarak; uzaktan çalışma yönetmeliği düzenlemelerine göre yukarıda açıklamalar dikkate alınarak işyerinde uzaktan çalışma uygulamasına yönelik politika ve prosedürün oluşturularak yazılı hale getirilmesi ve yukarıda da altını çizdiğimiz ispat noktalarının sağlanabilmesi adına belge düzeninin oluşturulması gerektiği hususunda tereddüt bulunmamaktadır. Yönetmeliğin açıklık getirdiği hususlar olmakla birlikte pek çok noktada halen uygulama kurallarının içtihatlar ile netleşeceği değerlendirilmektedir.

Atıksu arıtma tesisleriniz için

- ◆ Spektrofotometre ve analiz kitleri
- ◆ Debimetre ve numune alma cihazları
- ◆ On-line analizörler

Merck

Teledyne ISCO

s::can

SAİS
KÖİ
BÖİ
TOK
ÇOK
UV254
NO₂
NO₃
BTX
BULANIKLIK
AKM
Ph
İLETKENLİK
RENK
O₂

Enotek Mühendislik ve Danışmanlık Hiz. San. ve Tic. Ltd. Şti.

Fulya Mah. Şenol Sk. Feride İş Merkezi No:3 K:2 Şişli, İstanbul
Telefon **0212 288 12 58** Faks **0212 275 58 93**

Web
enotek.com.tr

E-satış
sutestkiti.com

E-satış
enotekbasinc.com

E-katalog
Cihazları inceleyin